

# Korvaushoidon toteuttaminen pitkävaikutteisella injeksiolla

**Antti Mikkonen**

Psykiatrician erikoislääkäri

Päihdelääketieteen erityispätevyys

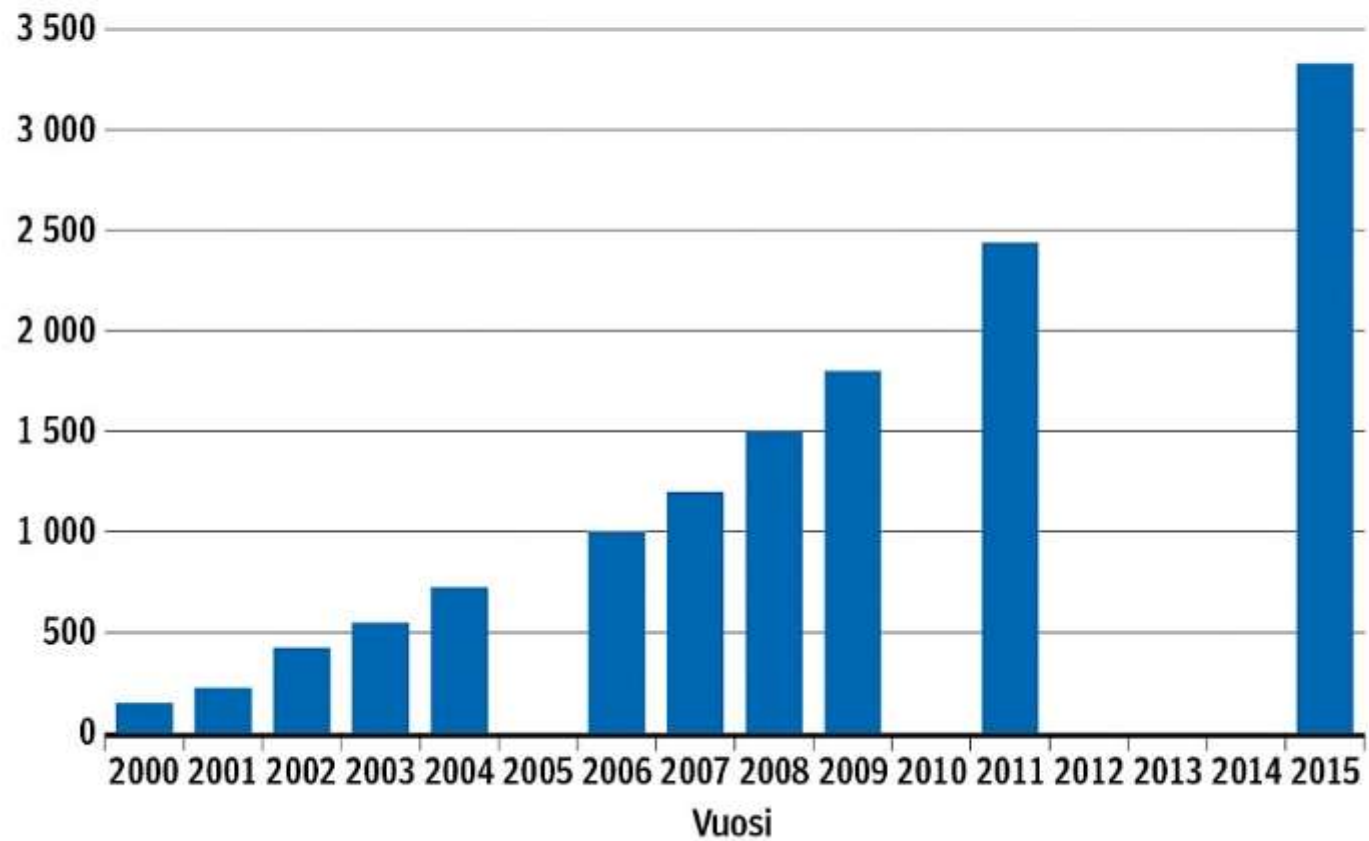


@addiktiopsyk

**Addiktum**

# Luennon sisältö

- Korvaushoidon tilanne Suomessa
- Buvidalin ominaisuudet
- Buvidal hoidon aloittaminen

**Arviot opioidivieroitus- ja korvaushoidossa olleiden määristä 2000-luvulla (n).**

# Amfetamiinien ja opioidien ongelmakäytön yleisyys Suomessa vuonna 2017

LÄÄKETIETEELLINEN AIKAKAUSKIRJA DUODECIM

2020;136(8):927-35

**Sanna Rönkä, Jukka Ollgren, Hannu Alho, Henriikki Brummer-Korvenkontio, Teemu Gunnar, Karoliina Karjalainen, Airi Partanen ja Tiina Väre**

|         | Rekisteri-havainnot <sup>1</sup> | Opioidien käyttäjiä |          |          |                 |          |          |
|---------|----------------------------------|---------------------|----------|----------|-----------------|----------|----------|
|         |                                  | Kokonaismääräarvio  |          |          | Väestöosuus (%) |          |          |
| Ikä (v) | n                                | Vähintään           | Mediaani | Enintään | Vähintään       | Mediaani | Enintään |
| 15-64   | 7 356                            | 23 500              | 26 200   | 29 500   | 0,68            | 0,76     | 0,86     |
| 15-24   | 1 037                            | 2 700               | 3 100    | 4 600    | 0,43            | 0,50     | 0,74     |
| 25-34   | 2 931                            | 10 100              | 11 800   | 14 000   | 1,44            | 1,68     | 1,99     |
| 35-44   | 2 328                            | 5 400               | 6 700    | 8 600    | 0,79            | 0,99     | 1,27     |
| 45-64   | 1 060                            | 3 400               | 4 200    | 5 700    | 0,24            | 0,30     | 0,40     |
| Miehiä  | 5 172                            | 15 900              | 18 000   | 20 800   | 0,91            | 1,03     | 1,20     |
| Naisia  | 2 184                            | 6 100               | 7 400    | 9 700    | 0,36            | 0,44     | 0,58     |

<sup>1</sup>Terveydenhuollon hoitoilmoitusrekisteri (Terveys-Hilmo), Perusterveydenhuollon avohoidon hoitoilmoitusrekisteri (Avo-hilmo) ja Poliisiasian tietojärjestelmä (Patja).

2005: 3 700 - 4900

2012: 12 700 – 15 100

# 1. injektio 18.1.2019

---

Korvaushoitolääkkeet 21.1.2019 klo 19:45 | päivitetty 21.1.2019 klo 21:04

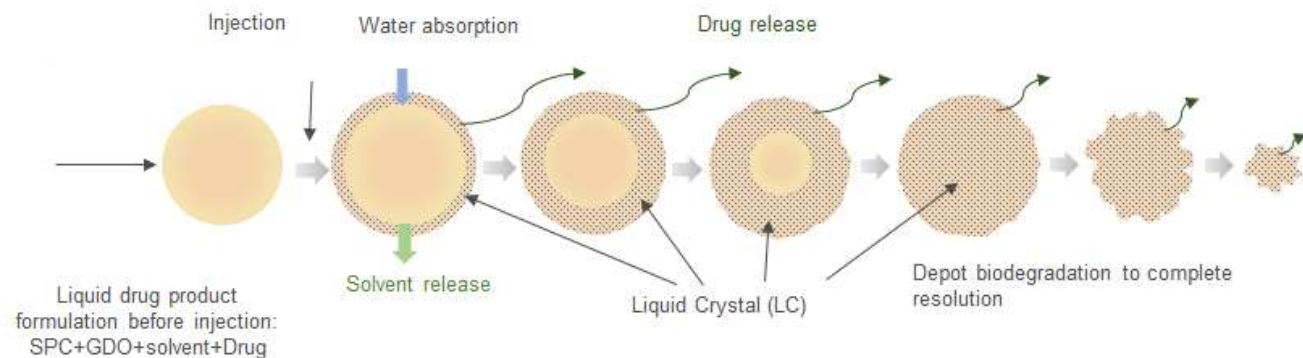
Kuva: Julia Tillaeus / Yle



Kuva: Julia Tillaeus / Yle

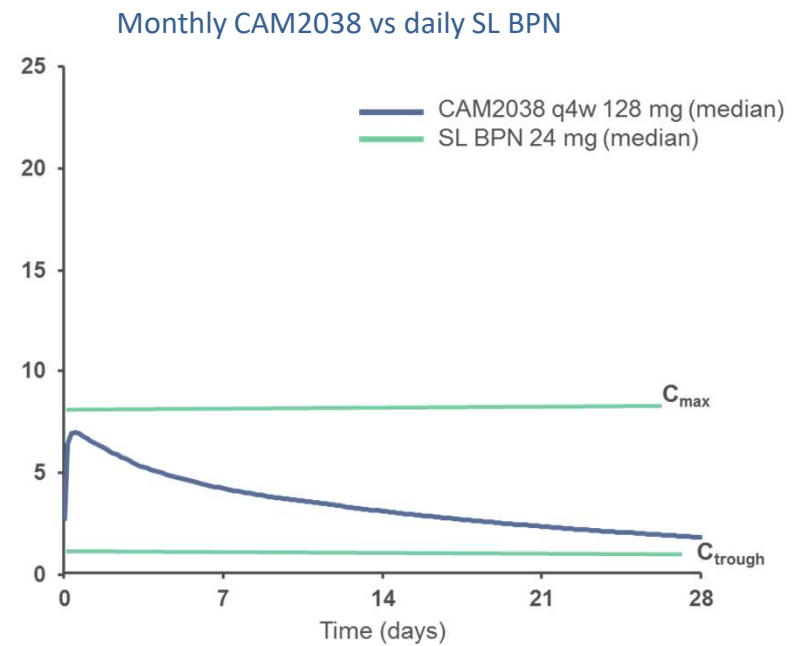
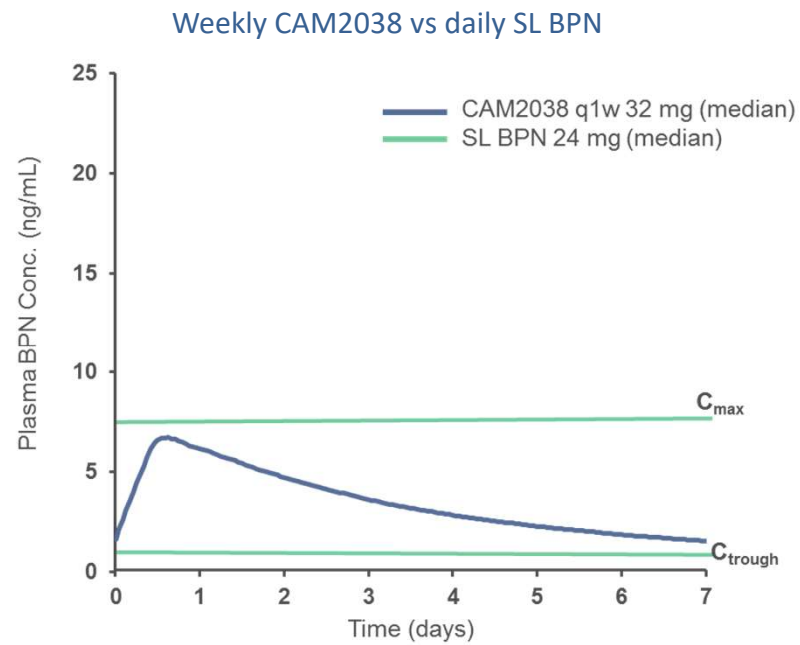
# Buvidalin keskeiset ominaisuudet

- Vaikutus alkaa heti
- Ei juurikaan kumuloidu
- Injektioneste sisältää
  - Liuottimen
  - Lipidimolekyylejä, joihin buprenorfiini on sidottu





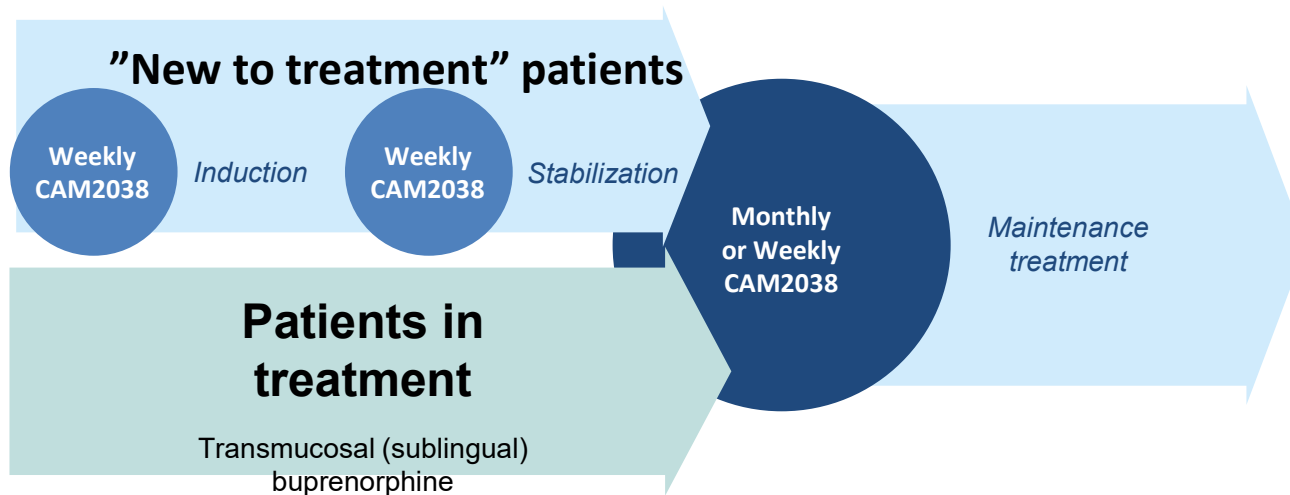
## Steady-state profiles show CAM2038 concentration within range of daily SL BPN



Population PK model based on 236 subjects and > 10000 observations; 1000 simulations used for each plasma concentration profile



CAM2038 – developed for treatment of opioid dependence  
across treatment phases



# Siirtyminen Suboxonesta

- Potilaat, jotka ovat saaneet kielen alle annosteltavia buprenorfiinivalmisteita, **voidaan siirtää suoraan viikoittain tai kuukausittain annettavaan Buvidal-hoitoon.**
- Ensimmäisenä injektiopäivänä ei enää suun limakalvolta annosteltavaa lääkettä
- Potilaan voinnin tarkempaa seuranta suositellaan hoidon vaihtamista seuraavan annosjakson aikana.

# Konversiotaulukko

| <b>Taulukko 1. Tavanomaiset päivittäiset hoitoannokset käytettäessä kielen alle annosteltavaa buprenorfiinia ja suositellut vastaavat viikoittaiset ja kuukausittaiset Buvidal-annokset</b> |  |  |
|---|--|--|
| <b>Päivittäin käytettävän, kielen alle annosteltavan buprenorfiinin annos</b>   | <b>Viikoittain annettavan Buvidal-valmisteiden annos</b> | <b>Kuukausittain annettavan Buvidal-valmisteiden annos</b> |
| 2–6 mg  | 8 mg   |  |
| 8–10 mg   | 16 mg  | 64 mg  |
| 12–16 mg  | 24 mg  | 96 mg  |
| 18–24 mg  | 32 mg  | 128 mg   |

# Vaikutus ”ei kannaa” viikkoa

| Daily SL BPN Dose | CAM2038 q1w | CAM2038 q4w |
|-------------------|-------------|-------------|
| < 6 mg            | 8 mg        | –           |
| 8 – 10 mg         | 16 mg       | 64 mg       |
| 12 – 16 mg        | 24 mg       | 96 mg       |
| 18 – 24 mg        | 32 mg       | 128 mg      |

- Käytännössä:
- Seuraava injektio annetaan 1-2 pv etuajassa
  - Tavallisesti ”ongelma” ratkeaa toisen injektion jälkeen
  - Yksi 8 mg buusteri
- Siirtyminen yhtä isompaan vahvuuteen
- Siirtyminen kuukausi injektioon

# Vaikutus ei ”kanna” kk-injektio

- Melko harvinainen tilanne
- Käytäntömme:
  - Buprenorfiini veripitoisuuden mittaus
  - Injektion aikaistaminen 1-7 päivällä
  - 8 mg tehosteinjektio
  - Siirtyminen suurempaan vahvuuteen
  - Siirtyminen 3 viikon välein tapahtuvaan annosteluun

# Ali- vai ylivaikutus?

- 1-3 päivän aikana injektion saamisesta voi esiintyä ylivaikutuksen oireita: tyypillisesti pahoinvointia, päänsärkyä ja hikoilua
  - Älä tulkitse väärin alivaikutukseksi!
  - Älä anna tehostetta, aikaista seuraavaa injektiota tai siirry suurempaan vahvuuteen
- Liian vähäisen vaikutuksen oireet esiintyvät tyypillisesti päivien 5-7 (viikkoinjektio) tai kolmen viikon kuluttua (kk-injektio)

# Aloittaminen uudelle potilaalle

- Sopiva viikkoannos on todennäköisesti 16 mg tai 24 mg.
- Nyrkkisääntö: päivittäinen i.v. annos x 3 vastaa s.l. annosta
  - **Esim. iv. 3 mg /päivä = 9 mg s.l. = 16 mg viikkoinjektio**
- Viikkoinjektioista kannattaa siirtyä kuukausi-injektioon kahden viikkoinjektion jälkeen (jos ei halua käyttää ”palkkiohoitoa”)
- ”Palkkiohoito” = kuukausi-injektioon siirtyminen vasta kun sovitut hoidolliset tavoitteet täyttyvät

# (varovainen) Avoaloitus uusille potilaille

- ”Normaali” avoaloitus 2+2, 6, 8 mg
- 4. päivänä Buvidal 16 mg
- Seuraavalla viikolla jatketaan 16 mg **2 päivää aikaistettuna**
- 3. injektioista alkaen
  - siirtyminen kuukausi-injektioon tai
  - annoksen nosto 24 mg viikko-injektioon



# Nopea avoaloitus

- Selvitetään haastattelemalla nykyinen käyttö (valmiste ja määrät)
- Aloitetaan hoito nykyistä opioidikäyttöä vastaavalla viikko-injektiolla

# Annostelupoikkeamat

- Jotta vältetään annosten jääminen väliin, viikkoannoksen voi antaa **enintään 2 päivää ennen tavanomaista viikoittaista antoajankohtaa** tai enintään 2 päivää sen jälkeen.
- **kuukausiannoksen voi antaa enintään viikkoa ennen tavanomaista kuukausittaista antoajankohtaa** tai enintään viikon sen jälkeen.

# Hyödyt?

---

- Hyödyt potilaalle?
- Hyödyt klinikalle?
- Hyödyt yhteiskunnalle?



# Hyödyt potilaalle

- Vähemmän lääkkeenhakukäyntejä →
  - enemmän vapautta suunnitella arjen sisältöä (opiskelu, työ, kuntoutukseen osallistuminen, matkustelu...)
  - Vähemmän altistumista muiden käyttäjien kohtaamiselle
- Lääkkeen ominaisuudet
  - Potilaat voivat paremmin **tasaisen pitoisuuden** ansiosta
- Potilaiden ei tarvitse ajatella lääkitystä joka päivä
  - Elämä ei pyöri lääkkeen ympärillä
  - Kokevat olevansa vähemmän addikteja
  - Mahdollisuus keskittyä elämään, ei lääkitykseen

# Hyödyt hoitopaikalle

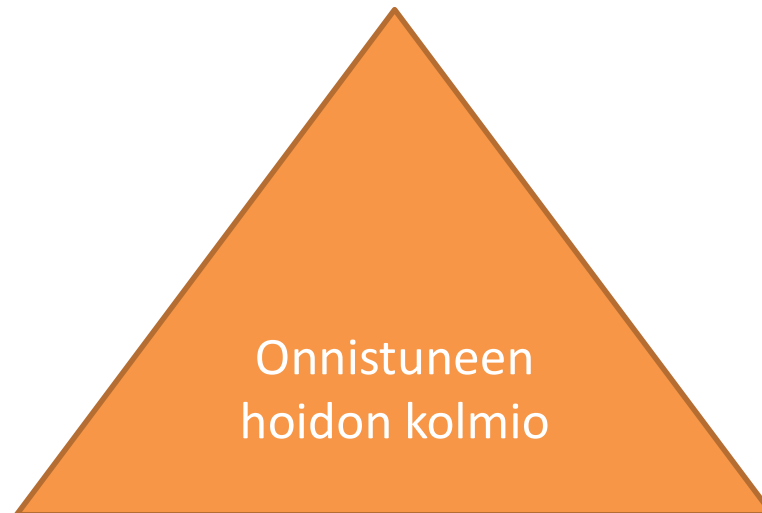
- Vähemmän työaika ”lääkerumban” pyörittämiseen → enemmän aikaa potilaiden hoitoon
- Sadan korvaushoitopotilaan yksikössä lääkehoidon toteuttamiseen menee 2,5 hoitajan työpanos vs. injeksiolla 0,5 hoitajan työpanos
- Kotilääkeoikeuksien ”pyörittämiseen” tarvittavien huumeseulojen vähentyminen → kustannussäästöt

# Hyödyt yhteiskunnalle

- Säästyneillä resursseilla voidaan
  - Parantaa hoidon laatua
  - Hoitaa enemmän potilaita
- **Tehdä hoidosta houkuttelevampaa** niille potilaille, jotka eivät ole vielä hakeutuneet korvaushoitoon
- **Ei kotilääkkeiden myyntiä tai väärinkäyttöä**

# Onnistumisen kulmakivet

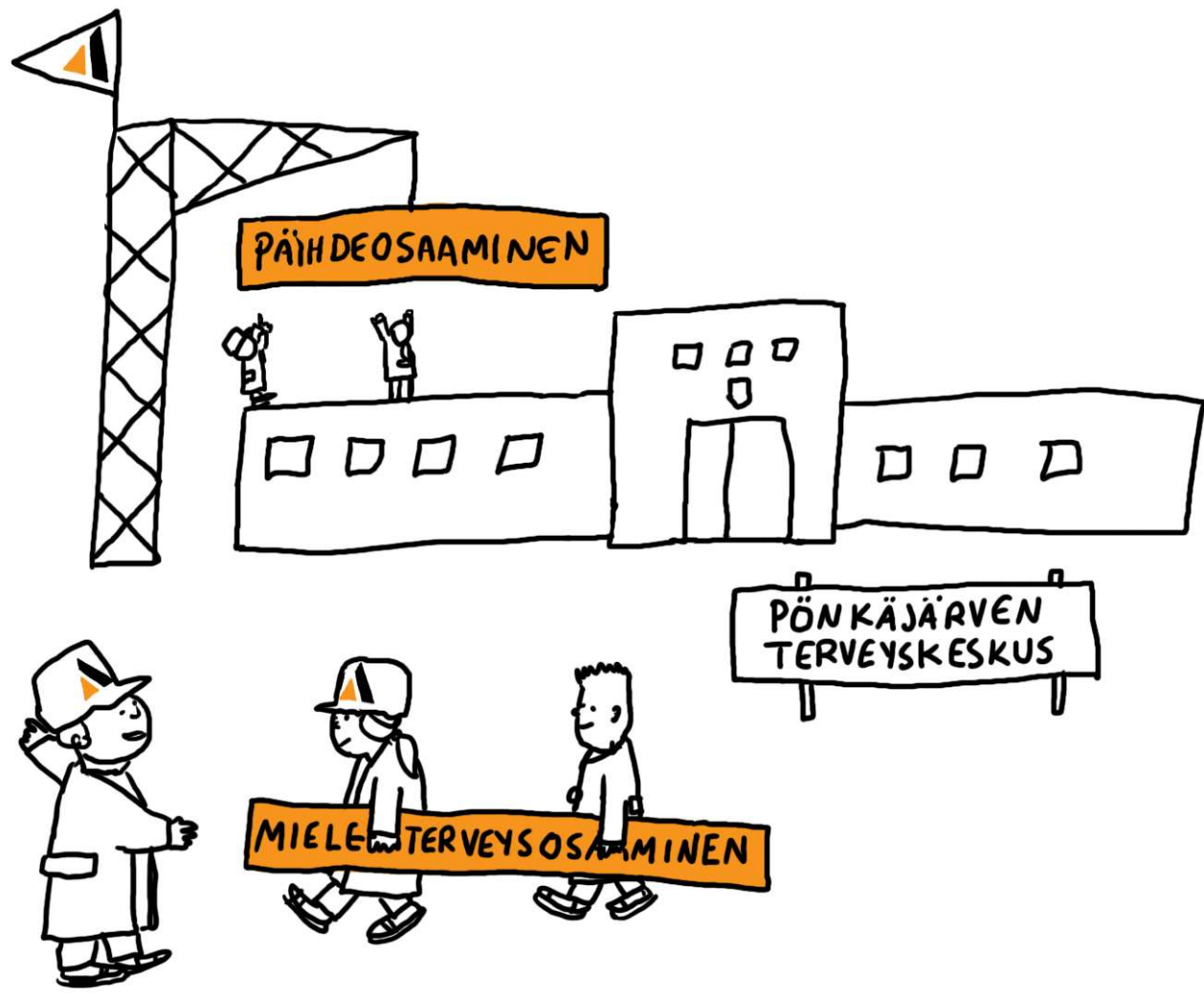
1. Oikein annettu psykoedukaatio ja motivoivan haastattelun käyttö
2. Onnistunut vuorovaikutus injektio-tilanteessa
  - Potilaan turvallisuuden tunne
  - Injektion antajan osaaminen ja itsetuottamus
3. Oikea injektio-tekniikka



Opioidiriippuvuuden hoidossa  
haasteena ei ole riippuvuussairauden  
hoito.

Haasteena on laaja-alainen  
syrjäytyneisyys tai ainemaailmassa  
eläminen, muut laaja-alaiset  
päihdeongelmat sekä  
päihteidenkäyttöä ylläpitävät  
käyttäytymis- ja toimintamallit!





PÄIHDEOSAAMINEN

PÖNKÄJÄRVEN  
TERVEYSKESKUS

MIELEN TERVEYSOSAAMINEN